

VILKÅR FOR NOMINERING INN OG BALANSERING AV DISTRIBUTJONSNETT FOR NATURGASS

1. Prinsipper og generelle bestemmelser

1.1 Disse standardvilkårene (heretter «**Balansevilkårene**») angir rettighetene og forpliktelsene til Systemoperatøren og Naturgassforetakene (heretter også referert til separat som «part» og i fellesskap som «**partene**») i forhold til nominering inn i og balansering av Distribusjonsnett, herunder men ikke begrenset til balanseplanlegging og styring. Formålet med Balansevilkårene er å besørge at det til enhver tid opprettholdes balanse i Distribusjonsnett på en kostnadseffektiv måte, på objektive og ikke-diskriminerende vilkår, samt å tilrettelegge for at kapasiteten i Distribusjonsnett utnyttes på en effektiv måte.

Systemoperatøren skal innenfor balanseperioden holde Skiper og Naturgassforetak informert om nominert leveranse og faktisk releveranse av naturgass. Eventuell ubalanse og økonomiske konsekvenser av dette er et forhold mellom Skiper og Naturgassforetak, og er Systemoperatøren uvedkommende.

1.2 Balansevilkårene trer i kraft med vedtak fattet av RME, jfr naturgassforskriftens § 3-1. Balansevilkårene gjelder for alle Naturgassforetak som er brukere av Distribusjonsnett. For å kunne transportere Naturgass i Distribusjonsnett, må Naturgassforetaket ha en transportavtale med Systemoperatøren («**Transportavtale**»). Balansevilkårene inntas i Vedlegg A til Transportavtalen og er underlagt Transportavtalens øvrige bestemmelser. Ved endringer i Balansevilkårene, jf. Artikkel 7, oppdateres Vedlegg A.

1.3 Balansevilkårene er godkjent av RME i medhold av Lov om felles regler for det indre marked for naturgass (naturgassloven) § 6 og Forskrift til lov om felles regler for det indre marked for naturgass (naturgassforskriften) § 3-1 jf. § 6-2, og publiseres på Systemoperatørens nettsider.

2. Definisjoner

Følgende definisjoner skal gjelde for Balansevilkårene:

1. «**Balanseperiode**» er en 24-timers periode som begynner og slutter kl. 06:00.
2. «**Dag**» skal bety den tidsperiode som starter kl. 06:00 én dag og slutter kl. 06:00 neste dag. Dagen skal benevnes med den dato da Dagen startet.
3. «**Distribusjonsnett**» skal bety de fasiliteter som til enhver tid foreligger for å motta Naturgassforetakets Naturgass på Leveringspunktet og transportere og relevere Naturgass på Releveringspunkt(ene).
4. «**Leveringspunkt**» skal bety det punkt hvor Naturgassforetak skal levere Naturgass til Systemoperatøren for videre transporttjenester, som er Gassco AS' ventilstasjon på Snurrevarden.
5. «**LNG-anlegget**» skal bety produksjonsanlegget for flytende naturgass lokalisert på «Snurrevarden».
6. «**Måned**» skal bety tidsperioden som starter den første Dagen av en kalendermåned og slutter den første Dagen i den påfølgende kalendermåned.
7. «**Naturgass**» skal bety metangass.
8. «**Naturgassforetak**» skal bety det selskapet som har inngått Transportavtalen, eller dets godkjente etterfølger. Når begrepet «**naturgassforetak**» eller «**naturgassforetakene**» benyttes

(uten stor forbokstav), refereres det til andre som transporterer Naturgass i Distribusjonsnett, Naturgassforetaket inkludert.

9. **“Produktgass”** skal bety gass som oppstår fra lagringen og produksjonen av LNG ved LNG-anlegget.
10. **“Regnskapsmåned”** er kalendermåned som begynner med den første hele Balanseperioden i en Måned og slutter med den siste Balanseperioden i Måned.
11. **“Releveringspunkt(ene)”** skal bety de punktene hvor Systemoperatøren skal relevere Naturgass til Naturgassforetakene, nærmere angitt i Systembeskrivelsen.
12. **“Reservert Kapasitet”** skal bety summen av kapasitetsretter angitt i Sm³ per Dag som Naturgassforetaket har på Leveringspunktet og Releveringspunkt(ene) i henhold til Transportavtalen.
13. **“RME”** skal bety Reguleringsmyndigheten for energi, utpekt av Olje- og energidepartementet.
14. **“Systemoperatøren”** skal bety den er utpekt som systemoperatør av OED etter naturgassloven § 5.
15. **«Skiper»** skal bety den som har avtale med Gassled om transport gjennom dette systemet fram til leveransepunktet på Gassco’s ventilstasjon på Snurrevarden
16. **“TTF”** skal bety “Title Transfer Facility (TTF) Virtual Trading Point”.
17. **“Ubalanse”** skal bety forskjell mellom mengden nominert og/eller levert Naturgass inn i Distribusjonsnett på Leveringspunktet og mengden Naturgass relevert på Releveringspunktene etter at Linjefyll er hensyntatt.

3. Naturgassforetakets hovedforpliktelser

3.1 Nominering

Naturgassforetaket skal for hver dag nominere det volum av Naturgass som Naturgassforetaket ønsker å levere på Leveringspunkt(ene) og få relevert på Releveringspunkt(ene) (“Daglig Nominering”). Summen av Daglig Nominering på Releveringspunktet må alltid være lik summen av Daglig Nominering på Leveringspunkt(ene). Systemoperatøren kan imidlertid pålegge Naturgassforetaket å nominere ulike volumer av Naturgass på henholdsvis Leveringspunktet og Releveringspunkt(ene) dersom dette er nødvendig for å rette opp ubalanse som er oppstått i Distribusjonsnett i relasjon til Naturgassforetaket, eksempelvis som følge av avvik fra de nominerte volumer i Naturgassforetakets faktiske leveranser og/eller releverte volumer av Naturgass.

Daglig Nominering skal ikke overstige Naturgassforetakets Reserverte Kapasitet for den aktuelle Dag, med mindre Systemoperatøren for den aktuelle Dag har pålagt eller samtykket til dette.

Dersom Naturgassforetaket etter tidsfristen for Daglig Nominering gjør en re-nominering, skal Systemoperatøren gjøre rimelige bestrebelser på å akseptere re-nomineringen. Dersom Systemoperatøren aksepterer re-nomineringen, skal den Daglige Transportforpliktelsen være i samsvar med de volumer Naturgass som følger av re-nomineringen.

Daglig Nominering skal automatisk reduseres i den grad dette er nødvendig for å gi plass i Distribusjonsnett til Produktgass. Produktgass skal kun gis prioritet i de perioder hvor dette er nødvendig av hensyn til sikker og forsvarlig drift av LNG-anlegget. Systemoperatøren skal gi notifikasjon om slik redusert nominasjon så snart Systemoperatøren blir oppmerksom på forholdet, og minimum med fem (5) virkedagers varsel. Kravet om fem (5) virkedagers varsel kommer ikke til anvendelse ved uforutsette hendelser hos Naturgasselskapene sine kunder.

Vilkår for nominering

Reduksjonen i Daglig Nominering skal i så fall skje forholdsmessig med reduksjonen i øvrige naturgassforetaks daglige nominering.

Når daglig nominering blir redusert til fordel for produktgass vil det oppstå en undernominering i forhold til målt/levert gass til kunde/sluttbruker. Naturgassforetaket skal i slike tilfeller fakturere sine kunder som normalt basert på målt gassmengde på re-leveringspunktet. Naturgassforetaket skal i slike tilfeller ikke betale godtgjørelse til LNG produksjonen for sin andel av produktgassen.

Systemoperatøren kan fastsette mer detaljerte regler for nominering etter behov.

3.2 Første nominering skal skje senest en kalendermåned før oppstart av leveranser, og skal deretter skje månedlig senest siste dag i måneden før nomineringsperioden/måneden. Naturgassforetaket skal straks informere Systemansvarlig dersom det oppstår eller forventes forstyrrelser som kan påvirke de nominerte mengder Naturgass på Leveringspunktet og/eller Releveringspunktene.

4. Systemoperatørens hovedforpliktelser

4.1 Systemoperatøren er forpliktet til:

- a) å respektere prinsippene for likebehandling av naturgasselskap/markedsaktører;
- b) å organisere balansen i systemet og informasjonsutveksling knyttet til dette;
- c) å håndtere saldoer, basert på bekreftede nomineringer, faktisk levering og relevering av Naturgass inn til og ut fra Distribusjonsnettet;
- d) å varsle Naturgassforetakene ved første anledning om kjente tekniske begrensninger eller andre forhold som kan påvirke Naturgassforetakenes planlagte leveranser av Naturgass inn i Distribusjonsnettet.

4.2 Systemoperatøren skal styre balansen i Distribusjonsnettet i Balanseperioden ved:

- a) å motta og kontrollere Naturgassforetakenes nominering, herunder at nomineringen er innenfor Reservert Kapasitet;
- b) å avvise nominering som ikke er i henhold til Transportavtalen;
- c) å avvise nominering som ikke tilfredsstiller Artikkel 3.1 i Balansevilkårene;
- d) å gi annet pålegg til et Naturgassforetak der dette er nødvendig for å sikre at nominering og uttak kommer i balanse der hvor nominering ikke tilfredsstiller Artikkel 3.1 eller andre forhold har medført eller vil kunne medføre at Ubalanse oppstår;
- e) å stanse mottak av Naturgass som ikke er i henhold til nominering;
- f) å gjennomføre balanseoppgjør i henhold til Artikkel 5.

4.3 Systemoperatøren skal straks informere Naturgassforetaket om forstyrrelser som kan påvirke Naturgassforetakets nominering eller leveranser av Naturgass.

Vilkår for nominering

5. Balanseoppgjør

5.1 Systemoperatøren skal fastsette skjemaene og datautvekslingsformatene for balanseoppgjør.

5.2 Systemoperatøren skal, med mindre annet fremgår av Transportavtalen, være ansvarlig for å fremskaffe de nødvendige måledataene fra Distribusjonsnettets målepunkter på Leveringspunktet og Releveringspunktene for balanseoppgjør.

5.3 Målet med balanseoppgjøret er å bestemme om det for en Regnskapsmåned foreligger Ubalanse i Distribusjonsnettets. Avvik som skyldes målerunøyaktighet innenfor toleransegrensene fastsatt i forskrift fordeles forholdsvis mellom naturgassforetakene.

5.4 Dersom det for en Regnskapsmåned konstateres Ubalanse og Ubalansen består i at et Naturgassforetak har levert mindre og/eller fått relevert mer enn nominert volum av Naturgass skal ubalansen gjøres opp ved at Meruttaket hensyntas i Naturgassforetakets neste nominering (høyere nominering på Leveringspunktet enn på Releveringspunkt(ene)).

5.5 Dersom det for en Regnskapsmåned konstateres Ubalanse og Ubalansen består i at et Naturgassforetak har levert mer og/eller fått relevert mindre enn nominert volum av Naturgass (samlet omtalt som «Mindreuttak»), skal Ubalansen gjøres opp ved at dette hensyntas i Naturgassforetakets neste nominering (lavere nominering på Leveringspunktet enn på Releveringspunkt(ene)). Partene (Naturgassforetak og Skipper) skal tilstrebe at det ikke foreligger Mindreuttak ved Transportavtalens avslutning.

7. Endring av Balansevilkårene

7.1. Balansevilkårene er godkjent av RME, og endringer i Balansevilkårene skal skje i henhold til de prosedyrer som følger av naturgassforskriften § 3-1.

7.2. Systemoperatøren skal informere Naturgassforetakene om endringer i Balansevilkårene skriftlig, minst 30 dager før endringene trer i kraft. De reviderte Balansevilkårene skal publiseres av Systemoperatøren på sine nettsider. Systemoperatøren forplikter seg til å forklare endringene hvis Naturgassforetaket ber om det.